

Motion till riksdagen 2017/18:1545

av **Margareta Larsson (-)**

Stärk patienternas skydd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ökad patientsäkerhet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Rapporter har på sistone gjort gällande att svenska medborgare hyser mindre förtroende för svensk sjukvård än vad medborgare i många av våra andra europeiska länder gör. Detta minskade förtroende måste tas på största allvar. Att patienters förtroende sjunker kan anses bero på flera orsaker. Ständiga omorganisationer, en allt mer pressad arbetssituation, brister i rutiner, hög omsättning på personal samt språkförbistring innebär direkta risker i samband med vård. Detta har troligtvis medverkat till en ökning av antalet anmälningar. 2008 betalades det ut 435 miljoner kronor ut i ersättning till skadade patienter vilket troligtvis inte minskat med åren. Enligt patientskadelagen går pengarna till patienter som förmodligen inte skulle ha skadats om de behandlats av en erfaren specialist. Större delen av anmälningarna kommer från ortopedi, kirurgi och verksamheter med stora operationsvolymer.

Något som däremot inte talas om i debatten kring brister inom vården är en rådande ”kultur” där krav till viss del ses som en guidning snarare än riktlinjer och regler. Många som arbetar inom vården vittnar om denna tradition, där vårdpersonal anser det vara tungrott, tidskrävande och jobbigt att följa rutiner varför man många gånger istället gör som man alltid gjort istället. Brist på rutiner är svåra att bevisa i en skadeanmälan och där inget finns dokumenterat som styrker patientens påstående är hon chanslös att få ersättning.

I överklagan till patientskadenämnden kan ibland patienters berättelser handla om livslånga men efter ett operativt ingrepp som lett till komplikationer som ansetts för ovanliga för att läkare ens anser sig behöva informera om. Ovanliga komplikationer, som är kända, vilket ibland leder till livslånga men och värre lidande än ursprungssjukdomen. I vissa fall leder detta till att patienten tvingas avstå från att utöva sitt tidigare yrke med svåra ekonomiska förhållanden till följd. I alltför många fall,

enligt mitt tycke, hävdar patienter att de inte fått någon information alls inför ett ingrepp.

Andra fall som gjorts gällande är patienter som inte getts vetskap kring vilket ingrepp som faktiskt gjorts, eller fått kännedom om komplikationer som kan vara värd att ta kontakt med sjukvården för. Att patienter uppfattar att de får bristfällig eller ens någon information alls är allvarligt och skadar i längden förtroendet för svensk sjukvård. Förtvivlan och ursinne är i många fall stort då patienter uttrycker sin vanmakt i sina berättelser i sin överklagan. Dels utifrån en upplevelse av att ha blivit nonchalant behandlad inom sjukvården och dels av att utstå låg eller ingen trovärdighet alls som vårdtagare.

Ett steg i att förbättra förtroendet är att rutiner inom sjukvården ges en allt större respekt för att säkra kvaliteten. I många yrken som ansvarar för människors liv är rutiner orubbliga och följs i minsta detalj även om det skulle anses tidsödande och onödigt. Som exempel kan nämnas rutiner inom flyg och sjöfart. Gällande det återkommande temat om patienters klagan på bristande information anser jag det nödvändigt att verka för att skriftlig och muntlig information inför ett ingrepp ska vara lagenligt inom den offentliga sjukvården. Informationen ska vara undertecknad av både ansvarig läkare och patient. Av de patienter som av ålder eller har andra nedsatta funktioner av exempel syn eller hörsel ska det säkerställas att en nära anhörig eller någon annan av patientens förtrogne, ska delge informationen till patienten i lugn och ro innan påskrift görs. Enligt min mening är det viktigt att patienter, utifrån olika förmåga till att bearbeta information, ges möjlighet till att begrunda sitt val av behandling i hemmet i lugn och ro innan beslut delges med en namnunderteckning. Vid tvist kan en kopia på informationsbladet åberopas vilket även gagnar läkaren. Vid akuta fall där operation är livsnödvändig föreslås denna regel undantas.

Margareta Larsson (-)